

TAMPEREEN PYRINTÖ

VUODESTA 1896

Tampereen Pyrintö ry.

KANNANOTTO

7.10.2024

Asia: Kannanotto aloitteeseen "Aloite Kauppi-Niihaman virkistysalueen suojelusta":
[kauppi-niihama suojelualoite valmis 240531.pdf \(sll.fi\)](#)

Arvoisat asianosaiset,

Kauppi-Niihaman alue on keväästä syksyyn monipuolisen luontoliikunnan ja talvisin lisäksi maastohiihdon tärkein kohde Tampereella. Kaupin urheilupuiston ympäristöön levittyvät ulkoilureitit muodostavat ympärivuotisen, turvallisen ja kaikille saavutettavan verkoston useille liikuntamuodoille vuodenaikojen mukaan. Kaupin urheilupuisto on lähellä keskustaa ja helposti saavutettavissa myös julkisilla kulkuvälineillä. Kauppi-Niihaman reiteillä liikkuu tuhansia ihmisiä päivittäin sekä kesällä että talvella, ja monet myös reittien ulkopuolella. Kuntoliikkuville alueella järjestetään useita eri tapahtumia vuodessa, muun muassa kuntorasteilla Kaupin alue on yksi suosituimmista maastoista. Kilpaurheilussa Kauppi-Niihaman reiteillä järjestetään ainakin Hiihdon, Suunnistuksen ja Maastajuoksun tapahtumia. Myös Frisbee-golf, Vesihiihto ja koiraurheilun eri muodot toimivat omissa kohteissaan aloitteessa suojelluksi ehdotetulla alueella.

Monenlaisia ulkoilijoita

Kaupin ulkoilureitit ovat maastohiihdon latureittien mittavaatimusten ansiosta osittain leveitä, tasaisia ja hyvin valaistuja. Tällaisina reitit ovat helposti saavutettavia ja turvallisia myös kokemattomammille liikkujille ja lemmikkien kanssa liikkuville myös pimeällä. Helppokulkuisimmat reitit sijoittuvat välittömästi Kaupin urheilupuiston viereen, mikä parantaa saavutettavuutta. Vaikeakulkuisempia ja valaisemattomia reittejä riittää erityisesti niillä laajoilla alueilla, minne latuverkosto ei yllä.

Viitatussa aloitteessa ehdotetulle luonnonsuojelualueelle sijoittuu myös kansainvälisiin tapahtumiin mitoitettu Frisbee-golf -rata, Niihaman vesihiihtokeskus sekä eri koiraurheilun muotoja palvelevia kenttiä ja rakennuksia.

Kilpa- ja kuntourheilun tapahtumia

Urheilukilpailut, mukaan lukien urheilun kansainväliset suur tapahtumat, ovat tärkeä osa Tampereen tapahtumastrategiaa. Tapahtumatarjonta on myös merkittävä veto- ja pitovoimatekijä. Urheilukilpailujen järjestelyjä ohjaavat kansainväliset ja kansalliset suorituspaikkojen mitoitusvaatimukset, joiden täyttäminen on välttämätön edellytys kilpailuille. Kaupin maastoissa on järjestetty maastohiihdon SM-kilpailut v 2023, ja odotettavissa on v. 2026 sekä maastohiihdon Suomen Cup, Nuorten SM-hiihdot että maastajuoksun SM-kilpailut. Frisbee-golfin MM-kilpailuita käydään Alasjärven radalla kesällä 2025.

Tampereen Pyrintö r.y.

Pyhäjärvenkatu 5 H, 33200 Tampere

puh. 050 4646 483 • sähköposti: toimisto@pyrinto.fi • tampereenpyrinto.fi

TAMPEREEN PYRINTÖ

VUODESTA 1896

Pienempiä kilpailuja Kaupin reiteillä ja alueilla järjestetään kymmenittäin eri lajeissa vuosittain. Pidemmän tähtäimen tavoitteina ovat myös ainakin suunnistuksen Jukolan Viesti ja maastohiihdon kansainväliset tapahtumat.

Kuntourheilijoille suunnattuja tapahtumia Kauppi-Niihaman on alueella vuosittain kymmeniä. Suunnistuksen iltarastit liikuttavat vuosittain Kaupin kartoilla paria tuhatta kuntoilijaa, ja v.2023 Leimaus-leirillä Kaupissa suunnisti 1200 junioria. Tilanne on vastaava muissakin Kauppi-Niihaman alueen lajeissa: sijainnin ja saavutettavuuden takia kuntourheilun tapahtumat sijoittuvat sinne luontevasti.

Maastohiihdon reitistö

Maastohiihdon reittiverkosto Kaupissa sijoittuu maastomuotojen ohjaamana rajoitetulle alueelle Kaupin Urheilupuiston koillispuolelle, stadionin välittömään läheisyyteen <kartta liitteenä>. Tiiviisti sijoitettu reitistö helpottaa latujen huoltoa ja kilpailujärjestelyjä. Reittiverkostoa on parannettu leventämällä aiempia olemassa olevia reittejä vaadittujen mitoitusten mukaisiksi. Menossa on reitistön kehittämisen viimeinen vaihe, jossa reittien vaatavuus saatetaan kansainväliselle tasolle stadionin viereen tehtävillä yhteensä noin 500 metrin mittaisilla reittiliäyksillä ja noin 700 metrin matkalla toteutettavalla vanhan reitin levennyksellä. Samassa yhteydessä suunnitellaan aiemman, arvokkaalla vanhoja haapoja kasvavalla alueella kulkevan reittiosuuden siirtämistä ja aiemman reitin ennallistamista luonnonmukaiseksi noin 200m matkalta. Vanhoja, käytöstä pois jääneitä latureittejä on mahdollista ennallistaa muuallakin sekä Kauppi-Niihaman että ns. Vesitornin alueilla.

Rakentamisen säätely

Viitatus aloitteen ytimenä on ehdotus, että Kauppi-Niihaman kokonaisuudessaan määriteltäisiin luonnonsuojelualueeksi. Aloitteessa käsitellyn alueen länsiosassa Kaupin urheilupuiston välittömässä läheisyydessä on jo voimassa hiljattain hyväksytty asemakaava <[Tampereen kaupunki - Kaavoitusyksikkö - Kaava 8767](#)>. Asemakaavassa on otettu huomioon laajasti alueen luontoarvot. Kaavoitus ja sen pohjalle rakentuvat prosessit ovat hyvä ja toimiva perusta tulevaisuuden päätöksille alueen käytöstä. Kaava-aineisto sisältää luontoarvoihin liittyvät selvitysaineistot ja myös rajoitusmääräyksiä ja ohjeita. Luonnonsuojelualueen perustaminen on Kauppi-Niihaman kohdalla kokonaisuutena ylimitoitettun järeä keino turvata alueen luontoarvojen säilyminen. Viitatussa aloitteessa esitetty alue pitää sisällään hyvin erilaisessa käytössä olevia alueita, ja luonnonsuojelun tarpeet tulee ottaa huomioon, kun kaavoituksella mahdollisesti katetaan aluetta jatkossa laajemminkin.

TAMPEREEN PYRINTÖ

VUODESTA 1896

Tekninen kehitys

Aika tuo mukanaan uusia vaatimuksia ja mahdollisuuksia – ja myös paljon uutta tietoa: Urheilun suorituspaikkojen osalta esimerkkeinä vaikkapa jalkapallon siirtyminen luonnonurmilta tekonurmille ja maastohiihdon luistelutyylin tuoma tarve leveämmille hiihtoreiteille. Kehittyneet keinolumitekniikat mahdollistavat maastohiihdon harrastamisen talvien lämmitessäkin. Uudet tekniset ratkaisut aiheuttavat monesti jonkin verran rakentamista muodossa tai toisessa. Rakentaminen voidaan oikein suunniteltuna toteuttaa niin, että luontoarvoille aiheutettu haitta on minimaalinen. Esimerkkinä Kaupin alueelta voi mainita keinolumijärjestelmän putkitukset, jotka on sijoitettu reittipohjien alle koskematta lainkaan ympäröivään metsään.

Monet uusista teknisistä ratkaisuista ovat samalla myös luontoa suojelevia: Kun viitatussa aloitteessa vaaditaan uusien valaistujen reittien kieltämistä, jää ehkä huomaamatta että reittien valaistus on teknisesti toteutettavissa siten, että halutuilla osilla reittejä valaistaan vain talviaikaan jolloin häiriö luonnolle on pienin. Valaistus voidaan myös toteuttaa tarveperustaisesti reitillä liikkujiin reagoiden. Turvallisen kulkemisen varmistamiseksi voi myös olla tarpeen poimia vaarallisia puita ja alueen statuksen tulee se mahdollistaa.

Kauppi kuuluu kaikille

Viitattu aloite kuvailee Kauppi-Niihamaa sanoilla ”*Se on tamperelaisten keskeinen ja rakas virkistysalue, joka tunnetaan myös Tampereen ulkopuolella*”. Olemme täysin samaa mieltä tuosta luonnehdinnasta, ja uskomme että ’virkistykseen’ kuuluu yhtä lailla koskemattomana säilytetty luonto kuin rakennetut liikuntapaikat ja kansainväliset urheilutapahtumatkin. Liikunnan terveysvaikutusten kannalta ei ole ensisijaisen merkittävää miten luonnonmukainen liikkumisympäristö on – tärkeintä on että ympäristö koetaan turvalliseksi ja se on helposti saavutettavissa jotta liikkumaan ylipäätään lähdetään.

Kauppi-Niihama ei tarvitse aloitteessa esitettyä laajaa luonnonsuojelualuetta. Määrittely luonnonsuojelualueeksi on ristiriidassa alueen monipuolisen käytön kanssa. Sen sijaan jo toimiviksi todettujen kaavoitus- ja suunnitteluprosessien kautta ja kaikkien käyttäjien joustavalla yhteistyöllä on mahdollista järjestää Kauppiin paikka kaikille liikuntamuodoille myös samalla luontoarvoja kunnioittaen.

TAMPEREEN PYRINTÖ

VUODESTA 1896

Toivomme kannanottomme huomioon ottamista Kauppi-Niihamaa koskevassa päätöksenteossa.

Tampereella 1.10.2024

Saila Asumaniemi
Puheenjohtaja
Tampereen Pyrintö

Elisa Hakanen
Toiminnanjohtaja
Tampereen Pyrintö

Liite: Maastohiihdon kilpailureittien sijaintialue

